

Vaikka parisuhde päättyy, vanhemmuus jatkuu

APUA EROON

Onko parisuhteessa pulmia?

Hyvä parisuhde tuottaa elämään tyytyväisyyttä ja iloa. Se on tutkitusti tärkeä elämänlaatua parantava tekijä. Parisuhteen toimivuus heijastuu myös lasten hyvinvointiin: parisuhteeseensa tyytyväiset vanhemmat voivat hyvin ja jaksavat paremmin.

Parisuhdetta tukemalla vaikutetaan

- vanhemmuuden laatuun
- vanhempien hyvinvointiin ja terveyteen
- parisuhteen hyvinvointiin
- perheväkivallan ehkäisyyn
- erojen ehkäisemiseen
- lapsen suotuisaan kasvuun ja kehitykseen

Jos pulmia kuitenkin ilmaantuu tai parisuhteen asiat muuten askarruttavat, apua ja tukea on saatavilla, jo ennen kun eroamisen mahdollisuutta edes / vasta pohditaan. On hyvä käydä keskustelemassa parisuhteen tilasta ja tulevaisuuden näkymistä ammattilaisen kanssa. Joko yhdessä tai erikseen, tai sekä että.

Harkitsetko eroa?

Kun lapsiperheessä erotaan, keskeisimpiä käytännössä hoidettavia asioita ovat parisuhteen purkamisen, lapsen asioiden järjestäminen sekä omaisuuden jakaminen. Lapsen asioiden järjestäminen tapahtuu samalla tavalla riippumatta siitä, onko kyseessä avio- vai avoero.

Vaikka parisuhde päättyy, vanhemmuus jatkuu. Sovinnollinen ero ja lapsen suhteen säilyminen molempiin vanhempiin on lapselle tärkeää. Lapsen selviäminen vanhempien eron aiheuttamista muutoksista ja menetyksistä riippuu ratkaisevasti siitä, miten vanhemmat selviävät keskinäisistä ristiriidoistaan. Lasta suojaa, jos vanhemmat oppivat suhtautumaan toisiinsa myönteisesti ja tekemään yhteistyötä lapsen asioissa.

Ero on aina myös psykososiaalinen prosessi, jonka työstäminen on yhtä tärkeää kuin käytännön asioiden hoitaminen. Vanhempien on tärkeä hakea mahdollisimman varhain apua sekä itselleen että yhteistyöongelmiinsa, joita he eivät pysty keskenään ratkaisemaan. Vanhemmilla on mahdollista hakeutua esim. perheasiain sovitteluun. Se on laissa säädetty lapsiperheiden vanhemmille kuuluva palvelu, mikä on kuntien järjestettävä.

Perheasiain sovittelu

Perheasiain sovittelu on lakisääteistä, toisin sanoen siihen on jokaisella oikeus ja sen järjestäminen on kunnan vastuulla. Sovittelun nimi on sikäli hieman harhaankin johtava, sillä tarvitse olla riidoissa sovitteluun hakeutuessaan. Sovittelu on tarkoitettu lapsiperheille, joissa vanhemmat vasta miettivät eron mahdollisuutta, tai ovat eroamassa. Sovitteluun voi hakeutua myös perhe, jossa vanhemmat ovat jo eronneet ja perhe pyrkii sopeutumaan uuteen elämäntilanteeseen.

Sovittelua tekevät kirkon perheasiain neuvottelukeskus ja jotkut muut koulutuksen saaneet työntekijät mm. perheneuvoloissa. Sovittelua voi kysyä oman kunnan sosiaalitoimesta.

Avioerohakemus

Avioerohakemus tehdään kirjallisesti käräjäoikeudelle. Avioeroa voi hakea puoliset yhdessä tai erikseen. Hakemuksen voi jättää käräjäoikeuden kansliaan tai lähettää käräjäoikeuteen postitse, telekopiona tai sähköpostitse.

Jos vain toinen puoliso on hakijana, käräjäoikeus antaa hakemuksen tiedoksi toiselle puolisolalle ja varaa hänelle tilaisuuden vastata hakemukseen kirjallisesti. Avioero kuitenkin myönnetään aina, kun sitä on haettu.

Harkinta-ajan jälkeen laitetaan hakemus uudestaan

Jos hakemus on puolisojen yhteinen, harkinta-aika (6 kk) alkaa kulua siitä, kun hakemus jätettiin tai saapui käräjäoikeudelle. Jos hakemuksen on tehnyt toinen puoliso yksin, harkinta-aika alkaa siitä, kun hakemus annettiin toiselle puolisolalle tiedoksi. Käräjäoikeus ilmoittaa osapuolille harkinta-ajan alkamisesta ja siitä, miten osapuolten on toimittava, mikäli he haluavat lopullisen avioeron.

Kun harkinta-aika on kulunut, puoliset voivat yhdessä tai erikseen tehdä hakemuksen avioeroon tuomitsemisesta. Hakemus on kuitenkin tehtävä ennen kuin yksi vuosi on kulunut harkinta-ajan alkamisesta. Vaatimus avioeroon tuomitsemisesta on tehtävä samalla tavoin kuin pantaessa vireille avioeroa koskeva asia.

<https://oikeus.fi/fi/index/lomakkeet/avioero.html>

Tutustu vanhemmuussuunnitelmaan

Mikäli perheessä on lapsia, kokonaiskuvan saadakseen lapseen liittyvistä kysymyksistä kannattaa tutustua vanhemmuussuunnitelmaan. Vanhemmuussuunnitelmassa käydään läpi lapseen liittyvät asiat, joita vanhempien on hyvä miettiä ja mistä heidän tulee sopia. Suunnitelma ohjeineen löytyy täältä:

<https://stm.fi/vanhemmuussuunnitelma>

Sopimukset ja huoltoriidat

Parisuhteen purkautuessa vanhemmat tekevät keskinäisen kirjallisen sopimuksen siitä, miten lapsen asiat eron jälkeen järjestetään. Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta määrittelee huoltajien tehtävät ja vastuut sekä lapsen hyvän hoidon periaatteet.

Sopimuksissa sovitaan seuraavista asioista:

- Miten lapsen huolto järjestetään: ovatko molemmat vanhemmat lapsen huoltajia vai vain toinen?
- Missä lapsi asuu?
- Miten vanhemmat vastaavat lapsen pitämisestä luonaan?
- Miten lapsen elatuksesta huolehditaan?

Sopimukset lapsen huollosta, tapaamisesta ja elatuksesta voidaan tehdä lastenvalvojan luona.

Lastenvalvoja vahvistaa vanhempien tekemän sopimuksen, jolloin siitä tulee täytäntöönpanokelpoinen. Se tarkoittaa sitä, että jollei vanhempi toimi sopimuksen mukaisesti, toinen vanhempi voi hakea sopimuksen täytäntöönpanoa käräjäoikeudelta.

Mikäli sopimuksen laadinnassa ja noudattamisessa tulee ongelmia, eivätkä lastenvalvojan keinot ja neuvot riitä, apua saa paikallisesta oikeusaputoimistosta. Vanhemmilla on myös mahdollista hakeutua Follo-tuomioistuinsovitteluun. Käräjätuomari toimii sovittelijana ja psykologi tai sosiaalityöntekijä asiantuntijavastustajana.

https://oikeus.fi/karajaoikeudet/pohjois-savonkarajaoikeus/fi/index/lapsiasiodensovittelu_0.html

https://oikeus.fi/karajaoikeudet/pohjois-savonkarajaoikeus/material/attachments/oikeus_karajaoikeudet_pohjois-savonkarajaoikeus/liitteet_2013/90xiBlhgF/2016_Huoltoriidan_sovittelu_FIN.pdf

Vanhempien väliset huoltoriidat ratkaistaan viime kädessä Pohjois-Savon käräjäoikeudessa.

Apua parisuhteeseen ja eroon

Parisuhde- ja eroasioista voi Pohjois-Savon alueella käydä keskustelemassa **perheneuvoloissa**:

Ylä-Savo: <http://www.ylasavonsote.fi/perheneuvola> ; <https://www.siilinjärvi.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/lapsiperheiden-palvelut/perheneuvola/>

Lapinlahti ja Varpaisjärvi: <https://www.lapinlahti.fi/fi/Tietoa-kunnasta/Organisaatio/Osastot/Sosiaali-ja-terveysosasto/Perusterveydenhuolto/Avohoito/Perhe--ja-mielenterveysneuvola>

Kuopio, Nilsiä, Maaninkaa, Juankoski: <https://www.kuopio.fi/kasvatus-ja-perheneuvola>

Varkaus: <http://www.varkaus.fi/hyvinvointi-ja-terveys/apua-el%C3%A4m%C3%A4n-vaikeuksiin/perheneuvonta>

Keitele, Pielavesi, Tervo, Vesanto: <https://www.keitele.fi/loader.aspx?id=dd601e43-cce6-4b3d-b968-0efb4cc56be1>

Muissa kunnissa perheneuvolapalvelut järjestetään yksityisiltä palveluntuottajilta. Kysy palvelua kunnan sosiaalitoimesta.

Perheasiain neuvottelukeskuksesta: <http://www.kuopionseurakunnat.fi/apua-ja-tukea/ihmissuhteet>

Myös mielenterveysneuvolat ja työterveyshuollot auttavat parisuhteen kysymyksissäkin, eikä lähetettä tarvita. Suuremmilla paikkakunnilla apua saa myös yksityisiltä terapeuteilta.

Kriisitilanteessa voi varata ajan Kuopion Kriisikeskuksesta: <http://www.mielenterveysseurat.fi/kuopio/>

Tietoa ja apua löytyy myös verkosta ja puhelimitse:

- perhekaa.fi, perhesuhdekeskus.fi, parisuhdekeskus.fi (Kataja)
- parisuhdekurssit: väestöliitto.fi (tunnekeskeinen parisuhdekurssi verkossa),
- chatit: apuaeroon.fi, tukinet.net
- Väestöliiton nettivastaanotot (on suunnattu aikuisille, jotka haluavat keskustella parisuhdekysymyksistä. Nettivastaanotto kestää 45 minuuttia ja se on maksutonta. Keskustella voi myös nimettömänä.
- Väestöliiton parisuhdekeskuksen valtakunnallinen neuvontapuhelin torstaisin klo 12-14 palvelunumerossa **0800 183 183**. Vastaajina ovat Väestöliiton psykologit.
- Väestöliitolla on myös maksuton [Kysy asiantuntijalta -palsta](#)
- Uusperheille: <http://supli.fi/> ; <http://supli.fi/nettikurssit/>
- Sateenkaariperheille: <https://sateenkaariperheet.fi/>

Eroapua ja vertaistukea järjestöistä

Järjestöt, kuten Ensi- ja Turvakotien liiton jäsenyhdistykset, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto (YVPL) tai Miessakit ry järjestävät vertaisryhmiä ja muita tukitoimia (puhelinpalvelua, chat-palvelua): ks.

<https://www.yvpl.fi/>, <https://www.miessakit.fi/> .

<https://ensijaturvakotienliitto.fi/ylasavonensijaturvakoti/tapahtumat/> , <http://www.kuopionensikoti.fi/> ,
<https://ensijaturvakotienliitto.fi/lapsenkengissa/yhteystiedot/> (Varkauden seutu). Kuopion kriisikeskukselta
saa apua kriisitilanteeseen: <http://www.mielenterveysseurat.fi/kuopio/>

Eroretki-palvelu (Lastensuojelun Keskusliitto): <http://www.eroretki.fi/>

Jos suhteeseen liittyy lähisuhdeväkivaltaa, ota yhteyttä Kuopin Ensikotiyhdistyksen PELOTTA-hankkeen
työntekijöihin: <http://www.kuopionensikoti.fi/toiminnot/#pelotta> Hanna Ravi p. (044) 369 7211, Vuokko
Pekkarinen (044) 369 7210.

Yleistä tietoa eroamisesta ja eri alueiden palveluista löytyy www.apuaeroon.fi -sivuilta. Sivuilta pääset
myös Ensi- ja Turvakotien liiton chat-palveluun, jossa voit jutella ammattilaisten kanssa ti klo 14-16, ke 10-
12 ja to 10-12.

Opas eroaville vanhemmille:

file:///C:/Users/Tuula/Downloads/Nettiin_Vanhempainain%20opas_15112017.pdf

Sateenkaariperheille oma ero-opas: https://sateenkaariperheet.com/wp-content/uploads/2018/04/ero-opas_WEB.pdf